

Latweefchu Nwifes.

Ur augftas Gewefchanaß = Kummissiones ftatu un nowehlefchanu.

Nr. 5. Zettortdeenâ tanni Imâ Wewrar 1823.

No R i h g e s.

Par isgahjufchu gabbu pawiffam muhsu pilfatâ peedsimmufchi 1234 behrni; us muhsu kapefteem tappe paglabhati 1104, tad nu 130 zilweki wairaf peedsimmufchi ne kâ mirufchi. — Par wiffu gabbu 722 kuggi pee mums irr atbraufufchi un 731 kuggi no fcheijenes atkal isgahjufchi. Muhsu ohstâ par 10 mehnefcheem walkam bijis, kas retteem gabdeem noteef. — Tafs prezzes fo iswedde, geldeja pahri par 31 millionu Rub. Banko; fo atkal eewedde, irr peeraftitas ar wairaf ne kâ 11 millionehm Rub. Banko, tad nu gan drihs 20 milliones Rub. Banko, jeb 5 milliones Rub. fudr., wairaf prezzu iswedde, ne kâ eewedde, bet tatschu aispehrnâ gaddâ par 5 millionehm Banko wairaf prezzu tappe iswestas.

Muhsu flahuma tanni 10tâ Dezember weens Latweefchu wihrs, kas 24 gaddus weenâ nammâ bij deenejis, patâ eefsch Daugawas noslihzinajis. Weens Pohlis, kas prahtâ fchaubigs bij tappis, patâ noschahwees; weens ammatneekâ, kas bij eedsehrees, laiwâ eefahpdams isflidde, eekritte uhdeni un noslihte 2trâ Dezember. Zitti semneeki no Masas-Zumprawas = muifchas tanni 8tâ Dezember par Daugawas leddu brauzoht eekritte uhdeni un weens no winneem noslihte.

No T e h r p a t t e s.

Pee mums tanni 8tâ Dezember rihta agrumâ zaur neapftattifchanu weena difchlera nams fahke degt. Kad nu leels wehifch bija un tanni weetâ dauds masi nammi beesi weens pee ohtra ftahw, tad gan wiffseem bailes bija, ka tas ugunguns wiffu winnu widdu pahrneimtu un leelu flahdi darritu; bet paldeews Deewam to ugguni isdsehfe. Muhsu Pollizes-teefa wiffseem tecm,

kas spehziqi peepalihdsejufchi to ugguni apdsehft, leelu pateizibu nodohd eefsch druffetas grabmatas, un israhj tohs, kas ftattifchanas labbad no tahlenes ftahwejufchi ne fo nedarridami, jo pee tahdahm nelainehm ne weenam narw jastahw un jastattahs, bet jalez klafhtu un japalihds.

Mums no Wezz = Swahrdes fchi grahmata atfuhrita, lai Nwifes eeleeam:

Wezz = Swahrde, tai 2trâ Janwar 1823.

Wai tam zilwekam, zaur fo apgrehziha nah! — Tâ Jesus mahza Matteus 18, 7. Schee swarrigi wahrdi ir mannu firidi apgrehtinaja, lassoht fo Luffumes zeenigs Mahzitais Nr. 49. muhsu Nwifchu rakstijis; jo firds man nodrebbe dohmajoht, ka ir es, kas sinn, netihfchi Kursemmes tautu buhtu gribbejis greifu darriht eefsch firds-prahtu; bet gohds Deewam, pahrlasohht fo biju rakstijis, firds jo weegla tappe. — Wiffa flaidra Deewa atfifschana un prahta apgaisinoschana mums Latweefcheem tatschu no muhsu mibleem Mahzitajcem nah, kas mums Deewa wahrdu un prahtu gaischi isstahsta un muhs us pascha prahta zillaschanu muddina. — Tee, kâ paschi teiz, sawu gudribu no Wahzsemmes augstahm ffohlahm atneffufchi; tad nu ir man dohmajoht, Wahzsemme dauds pee prahta zillaschanas derrigas leetas wajaga buht, wairaf ne kâ pee mums Kursemne, un kad Pahwils mahza, ka wiffu buhs pahrbaudiht un to labbu patur-reht, tad ir es saweem Kursemmes brahleem rakstidams, tohs kas neprasdami un fahrigi tiffai pehz Wahzsemmes ahrigas buhschanas dsennahs, zif warredams un prasdams, us labbaku zellu gribbzju flubbinah, prohti, lai tiffai prahtu ziita un labbas mahzibas peenem

un taifni dsihwo, tad tas labbums, kas Wahzsemnè rohnahs, ir stary mums rassees. Ta bija ta jauna Wahzsemne, par ko, kà smeedams teizu, muhsu mihlu Kursemini gribbam pahrtaiht. Ra tas ne kahds taunums effoht, to warr saprast, kad muhsu schebligs Reizfars mums brihwibu un skohlas apsohla, kad ta augsta Geweschanas = Rummissione mums atwehl, Mwisès islaist un kad tas arri pateesi mihligi tohp apghadhts Latweescheem par prahtha zillafchanu. Ir muhsu draudses zeenigs Mahzitais farwà nammà, famehr wehl narw skohlas ustaitas, dauds behrnus, kalpu kà fainneeku behrnus nehmis, un tohs mahza lassihht, rakstihht un rehfinahht; nu es dohmaju ka schee, arraji bijuschi ir arraji paliks un ne astahs wifs farwu zilti, un par tam winni ne buhs wifs farwà prahthà greisigi, bet winni buhs wehl gudraki semmeskohpeji, ne kà nemahziti zilweki, un tas tatschu buhs Deewam patihkams darbs, kà Indriffka Talenta Dursuppes = muishas nelaika waldineeka. — Tuffumes zeenigs Mahzitais man fakka, lai mehs gaidoht famehr skohlas nahtoht Kursemmè, bet es taggad jau preezajohs lihds ar saweem draudses brableem, kad muhsu behrni jaw taggad gudraki tohp un mehs to wairs nemas ne peeminnam, ka us skohlahim wehl ilgi buhs jagaida, jo patt schinni seemà mehs jau ar Deewa paligu skohlas = nammam balkus isweddam. Ja, ko tizzu, wiffi Mahzitaji tà darra, kà muhsu Mahzitais, tad ta deena irr aufusi tam skohlas darbam, wehl tikkai tai faulei jauslezz. Ra pee Tuffumes zeeniga Mahzitaja preefsch Latweeschu behrneem skohlas jau buhs eefahhtas, to warr dohinaht, jo winsch us mums Latweescheem tahdu labbu prahthu turr. Mahkams laiks mums jauks rahdahs, tapehz mehs taggad ar scho jaunu gaddu preezigi isfauksim:

„Kas ta par laine mums af Deews, kad mehs schè effam dsimmuschi, eeksch mihlas tehwa semnites, fur gohds ar ween tohp pasargahhts, un taifneem labbi klahjajs. Ir schinni jaunà gaddà mehs, af Deews un Tehws tew luhdsamees, ka tu muhs' mihlam

„Reisaram un wisseem labbeem preefschneekem, „to preeku firdi dohtu, kad tee scho gaddu lai- „migi bes behdahm jell' parwadditu, tad gohd' „un flaw' tew dohtum, un fazzitum ar karstu „prah': paldeews tew mihlam Glahbejam, „ka tu muhs effi glahbis!“

„Wehl ihvaschi tew luhdsam Deews, par „muhsu Mahzitajeem, kas mihligi jau fahkuschi, „par muhsu behrneem gahdaht, teem skohlas „doht kà peenahkajs, muhs Latweeschus ap- „skaidroht, ne ween preefsch muttes isrunnaht, „bet darra to no taifnas firds, kà Deewa kal- „peem klahjajs. Mums wisseem truhst ta „teifschana, taws spehks Deews wisseem ja- „luhds, lai darra jell' tee kuhtraki, ko pirmee „jaw eefahkuschi, pehz tarwu mihlu prahthu.“

Zehkabs Pihfeneek,
Wezz = Swahrdes waggars.

Pateizibas peeminneschana.

1.

Mugkais Deews! pee tew jau gahjis,
Kam wehl dsihwoht wehletum,
Muhsu tehws irr muhs atstahjis,
Woi bes a'rahim warretum
Winna fahrkà scheit usstaitihht,
Un scheit behdas klahht ne mattihht? —
Teescham to mehs ne warram;
Jo mehs winnu mihlejam. —

2.

Mums winsch tehws ne kungs ween bija,
Weenmehr par to gahdajis,
Ra ilkatram labbi gahja,
Tas tam firdi ruhpejis;
Saweem laudim skohlu zehle,
Un ko mahzitees teem wehle. —
Mushdam neistezamas
Winna labdarrifchanas. —

3.

Winna wahrds lai palcek zeend,
Kad winsch no mums aisgahjis,
Sirds lai dsennahs eeksch ikweena
Dsihwoht, kà winsch dsihwojis. —
Ist kà wakkaram irr spohschums,
Kad jau no = eet faules kohschums;
Tà lai winna gohds wehl spihd,
Jo winsch pats pee Deewa mihht.

Lai scho pehd'gu mihlestibu
 Winna meefahm parahdam,
 Un ar ihstu labprahstibu
 Kapfehté tahs pawaddam;
 Salbu duffu tahm tur wehlam;
 Un té klahst, tehws, Deewam fohlam,
 Tawu prahstu peepidihst
 Un tad, kà tu, drohschi mirt. —

Tu tehws scheitan darrijs labbu,
 Tas muhs ilgi aplaimohs,
 Gan Deews, taisnais, tawu darbu,
 Weenreis gaismà stahdinahs,
 Kad meh's tew ar gohdu frohni
 Puschfotu par debbes lohni
 Redsesim, tad fauksim meh's:
 Tas irr muhsu mihlais Tehws!

Teefas fluddinaschanas.

Kursemmes Gubernementa = Waldischana
 zaur patentu no 8ta September 1822 irr pa-
 wehlejust, ka kad Zelgawas klahstumà pa
 frohgeem dascha nepareisiba ar brandwihna
 pahrdohschanu notiffusi, tad buhs

1) Pa wisseem frohgeem brandwihnu tiffai
 ar frohgus mehru pahrdohst, un tohp itt ihpa-
 fchi aisleeqts, brandwihnu eefsch muzzahm jeb
 enkureem frohgòs pahrdohst, jo tahda pahrdoh-
 schana tiffai eefsch muischahm warr notift.

2) Kas scho nolifschanu pahrfahpj, tas
 taps strahpehts pee tik dauds naudas, zif tas
 ne pareisi pahrdohst brandwihns maksfa, ap-
 gahdaschanas Teefai par labbu.

3) Ifkatrà frohgà, fur frohdsineek's no
 muischas irr list's, un kas newaid us arrenti-
 isdohst, ne buhs wairak kà 2 muzzas brand-
 wihna turreht, ja wairak tahdà frohgà atrohn,
 tad to par strahpi buhs atneimt.

4) Frohdsineekam, kas frohgu us arrenti-
 turra, gan tohp wehlehts, arri wairak ne kà

2 muzzas brandwihna pee fewis turreht,
 bet ja tahdam frohdsineekam taptu parah-
 dihts, ka brandwihnu muzzas jeb enkuròs
 pahrdewis, tad tahdam tik dauds strah-
 pes naudas buhs maksabt, zif tas netais-
 ni pahrdohst brandwihns geld, un bes
 tam wiffu to mantu buhs atneimt, fo
 tanni frohgà atrohn, apgahdaschanas Tee-
 fai par labbu.

5) Wiffahm Pollizes = teefahm us semnehm
 tohp usdohst us to wakht, ka schih's pa-
 wehlechanas tohp wehrà neintas un pareisi
 turretas.

* * *

Wehl ta augsta Kursemmes Gubernementa-
 Waldischana zaur ohtru patentu no 17ta Juhli
 1822, deht to no refruhfchu buhschanas is-
 pirktu zilweku no semneeku kahrtas irr paweh-
 lejust:

1) Tohs no refruhfcheem ispiirktus sem-
 neekus pawiffam wairs ne buhs pee refruhfchu
 buhschanas usneimt.

2) Teem semneeku pagasteem peefriht,
 par teem no winnu widdus par refruh-
 fcheem nodohsteem un pehzaki ispiirkteem
 zilwekeem, tà kà par winnu behrneem
 wiffas Krohna = dohschanas maksabt; par
 teem pirmajeem lihds nahfoschu rewihstioni
 (dwehselu usrakstischanu), par teem behr-
 neem tik ilgi, kamehr tee sawu maifi pa-
 fchi spehj nopelniht, un schis likkums arri-
 tad wehrà leekams, ja tas par refruhfchu
 nodohst semneek's ne taptu ispiirkts, bet tee-
 scham farra deenestu usneimt.

3) Tee no refruhfchu buhschanas is-
 pirkti semneeki warr, kà teem tihf, woi-
 pee pilfateem woi pee muischahm list pee-
 rakstitees, tomehr tà, ka winneem no ta
 brihscha fur tappe peerakstiti, wiffas doh-
 schanas sawas jaunus dshwes kahrtas irr
 japanes's, tiffai refruhfchu buhschana teem
 paleef atlaista.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffu Kreerwu u. k. j. pr., tohp no Sniffkera Pagasta-teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas praffifchanas pee Sniffkeru fainneeka Uppeneek Frizz buhtu, kas no sawahm mahjahm islikts, aizinati, lai pee schihs Teefas lihds tai 24ta Bewrar mehnescha deenai schi gabda teizahs. Sniffkera Pagasta-teefa, tanni 27ta Janwar 1823. (3)

Ellgut Frizz, Teefas = wezzafais.

Lubbe, Teefas = ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam taisnas praffifchanas buhtu pee tahs masas mantas ta preefsch kahdahm neddelahm ar leeleem parradeem nomirruscha schinniga fainneeka Salne Pahwil; talihds arridsan pee tahs mantas ta schinniga fainneeka Lepel Indrik, kas parradu makfaschanas nespehizas dehl sawas mahjas, fur

Inventariuma gabbali truhft, nodewis, tohp no schihs Pagasta-teefas aizinati, lai pee sawdeschanas sawas teefas eefsch snahm neddelahm no tahs schein appafscha rakstias deenas peeteizahs un sawaida, fo Teefa spreedihs. Baltas = muifchas Pagasta-teefa, tanni 14ta Dezember 1822. (2)

Lezke Brenz, Pagasta = wezzafais.

J. C. von Grebski, Pagasta = teefas ffrihweris.

Zitta fluddinafchana.

Pee Ceffiles Mescha = funga weens balts putnu = funs (Forsteers) ar bruhnahm aufim, tai 28ta Dezember peeklihdis; kam peederr un taisni parahda fa wiina, lai teizahs eefsch 4trahm neddelahm atnemt. Ceffiles = muifcha, tanni 23schä Janwar 1823. (2)

B. F. Groß.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 29ta Janwar 1823.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.		
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.	
3 Rubbuli 72 Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohns Kannepu	tappe makfahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	34	1 — liunu labbakas furtes	— —	2	50
1 jauns Dahlberis	1	33	1 — — flittakas furtes	— —	2	20
1 Puhrs rudsu	1	40	1 — tabaka	— —	1	—
1 — kweefchu	1	65	1 — dselses	— —	—	75
1 — meefchu	1	5	1 — sweefsta	— —	2	—
1 — meefchu = putrainiu	1	60	1 muzza filtu, preefchu muzzâ	— —	6	—
1 — ausu	—	70	1 — — wihlfchnu muzzâ	— —	6	25
1 — kweefchu = miltu	2	75	1 — farkanas fahls	— —	7	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu	1	80	1 — rupjas leddainas fahls	— —	6	—
1 — rupju rudsu = miltu	1	40	1 — rupjas baltas fahls	— —	5	—
1 — firnu	1	50	1 — smalkas fahls	— —	4	75
1 — linnu = fehklas	3	—	50 Gradschi irr Barra jeb Papihres Rubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfa.			
1 — Kannepu = fehklas	1	75				
1 — kimmenu	3	50				

It is to be printed and published.

In Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor. No. 43.